

Després de tanta feina, ens mereixíem un descans! Vam visitar el Monestir de Poblet, amb una guia que ens va desvetllar els ets i uts d'aquest fabulós monestir cistercenc del segle XII: el seu significat per a la Corona d'Aragó, les portes d'entrada, les tombes dels reis catalans, el seu saqueig i posterior restauració, etc.

Representants de les associacions, al monestir de Poblet, el diumenge 25 de febrer de 2024

Per una felig casualitat, vam passar també pel mateix arc on es conservava una foto d'Einstein de feia exactament 101 anys, quan havia visitat el monestir, i vam decidir repetir-la. Tot seguit vam dinar a l'Hostatgeria, amb recança perquè aquesta trobada arribava a la seva fi, però ja amb ganes de retrobar-nos tots ben aviat.

Einstein i acompanyants, al monestir de Poblet, el diumenge 25 de febrer de 1923

Seminari sobre l'accés a la funció docent no universitària

Els dies 3, 4 i 5 de novembre del 2023 es va dur a terme un seminari sobre l'accés a la funció docent de matemàtiques organitzat per la Comissió d'Educació del Comitè Espanyol de Matemàtiques (CEMat), al Centre Internacional de Trobades Matemàtiques (CIEM) a Castro Urdiales (Cantàbria).

Al seminari hi van participar 25 professors convidats per les societats i entitats que integren el CEMat, amb l'objectiu d'aportar i compartir informació i reflexions sobre els models actuals d'accés a la funció docent. Per part de la

SCM hi van participar com a ponents Lluís Albarracín i Carles Serrat i David Virgili com a moderador. El programa va consistir en cinc panells, que tractaven sobre l'accés a la funció docent i també es van debatre aspectes relatius a la formació inicial, tant per a mestres com per a professors de secundària i cicles.

En reunions anteriors organitzades per la comissió d'educació del CEMat s'havien debatut aspectes relacionats amb la formació inicial del professorat de matemàtiques d'educació secundària (2017), la formació matemàtica del professorat de secundària (2018), l'avaluació de batxillerat per a l'accés a la universitat en les assignatures de matemàtiques (2019), l'anàlisi i propostes sobre el currículum de matemàtiques al batxillerat (2020), els reptes de l'ensenyament en un model virtual i presencial (2021) i el perfil professional del docent de matemàtiques (2022).

A continuació destaquem alguns aspectes tractats a les taules rodones.

Al panell 1, "Perspectiva internacional de l'accés a la funció docent", es van analitzar els models emprats en altres països. Per una banda,

es va destacar que el model d'accés a professor funcionari de països amb tradició acadèmica inclou la realització de pràctiques avaluades per un comitè extern. Per altra banda, en països de l'EEEES on no es requereix superar un concurs oposició, en el cas de les matemàtiques, han de superar un curs acadèmic especialitzat. En relació amb el màster de professorat de matemàtiques, es parlava del fet que l'accés estigués condicionat a l'obligatorietat d'haver cursat, com a mínim, 60 crèdits de matèries de matemàtiques, tot i que això no implica que siguin suficients.

Al panell 2, "Coneixement matemàtic per a l'accés", es tractava de respondre a la pregunta: quines matemàtiques es requereixen per accedir a la funció docent? La pregunta sorgeix del context actual, caracteritzat pel nombre escàs de graduats en matemàtiques que accedeixen a la funció docent i les debilitats observades en el coneixement matemàtic d'alguns docents de matemàtiques. A les conclusions es destacaven tres aspectes. És necessari un coneixement profund dels continguts matemàtics preuniversitaris, al servei dels objectius curriculars en cada etapa, tot i que no és suficient. Cal un coneixement holístic del treball matemàtic: conjecturar, raonar, modelitzar, així com una comprensió profunda dels conceptes estructurals de les matemàtiques, amb una visió transversal i interconnectada de les diferents branques de la matemàtica. A més, també cal una concepció de les matemàtiques no tecnicista, més enllà del seu caràcter instrumental, per facilitar no només la transmissió del pensament matemàtic, sinó també el gust per les matemàtiques.

Al panell 3, "Coneixement didàctic per a l'accés", es preguntava quin coneixement didàctic es requereix. Per una banda, es tracta de conèixer les indicacions curriculars, les qüestions didàctico-matemàtiques en què es fonamenten, i els elements didàctics per ensenyar matemàtiques consensuats des de la investigació en Educació Matemàtica. Per altra banda, s'ha de ser capaç de seleccionar, adaptar, dissenyar i implementar tasques d'aprenentatge que promoguin el desenvolupament de les competències matemàtiques, promovent la resolució de problemes matemàtics i contextualitzats, i fonamentar l'anàlisi de l'activitat docent i les eines d'avaluació emprades.

El panell 4 tractava "La pràctica educativa i l'accés a la funció docent". Es va analitzar la pràctica educativa en relació amb els coneixements i les competències, la presa de decisions reflexiva, l'execució i la recerca de bones pràctiques. Cal veure com els canvis socials, els canvis a la xarxa de centres educatius, que comporten una major heterogeneïtat de l'alumnat, i els canvis curriculars condueixen a canvis en el reglament d'accés a la funció docent.

Al panell 5, "Debilitats i fortaleses de les proves d'accés a la funció docent. Alternatives", es va realitzar una anàlisi centrada principalment en el cos docent d'educació secundària. L'existència de proves és necessària i es considera que les actuals, tot i les limitacions en forma, format i contingut, són sòlides pel que fa al coneixement disciplinari; en particular, la resolució de problemes és molt informativa per valorar els candidats. Seria bo que la fase de pràctiques formés part efectiva de les proves.

Es va considerar que l'accés al cos docent hauria de contemplar dues fases, una d'oposició i una de pràctica educativa, a les quals tots els aspirants haurien de tenir obligació de presentar-se. En la fase d'oposició s'hauria d'avaluar el coneixement disciplinari específic i didàctic, corresponent al cos docent i la seva especialitat, mitjançant un tribunal de docents especialistes. És important demanar pels fonaments teòrics de la matèria i l'estudi d'un temari hauria de ser una oportunitat per repensar les matemàtiques que es coneixen. Potser caldria actualitzar el temari i el format de la prova, que permet superar-la amb la preparació d'un nombre reduït de temes. El desenvolupament dels temes podria incloure consideracions sobre la seva implementació a l'aula, i la part de resolució de problemes, incloure reflexions sobre l'anticipació d'obstacles i dificultats, i l'horitzó matemàtic vinculat al problema. Així mateix, es podria replantejar la part de programació docent i el desenvolupament de la unitat, incloent-hi: anàlisi, discussió, valoració i propostes alternatives sobre una programació docent, etc. També es va recomanar que, en la fase de concurs, es valori la formació específica i que es reconsideri el sistema de mèrits. Finalment, és important reflexionar sobre el què, el com i el perquè de les proves d'accés a la professió tenint en compte tots els agents implicats.